

Toetrede

Liturgie van die Lig

Woorddiens

Lesing 1: Johannes 18:1 tot 19:42 (1953)

¹ NADAT Jesus dit gesê het, het Hy met sy dissipels oor die spruit Kedron gegaan waar daar 'n tuin was, waarin Hy self gegaan het en sy dissipels.

² En Judas, sy verraaier, het ook die plek geken, omdat Jesus daar dikwels met sy dissipels saamgekom het.

³ En Judas het die afdeling soldate en die dienaars van die owerpriesters en die Fariseërs geneem en daar gekom met fakkels en lampe en wapens.

⁴ En omdat Jesus alles geweet het wat oor Hom sou kom, het Hy uit die tuin gegaan en vir hulle gesê: Wie soek julle?

⁵ Hulle antwoord Hom: Jesus, die Nasaréner. Jesus sê vir hulle: Dit is Ek. En ook Judas, sy verraaier, het by hulle gestaan.

⁶ Toe Hy dan vir hulle sê: Dit is Ek, het hulle agteruitgegaan en op die grond geval.

⁷ Hy vra hulle toe weer: Wie soek julle? En hulle sê: Jesus, die Nasaréner.

⁸ Jesus antwoord: Ek het vir julle gesê dat dit Ek is. As julle My dan soek, laat hierdie manne weggaan —

⁹ sodat die woord vervul sou word wat Hy gespreek het: Uit die wat U My gegee het, het Ek niemand verloor nie.

¹⁰ En Simon Petrus wat 'n swaard gehad het, het dit uitgetrek en die dienskneg van die hoëpriester geslaan en sy regteroor afgekap. En die naam van die dienskneg was Malchus.

¹¹ Toe sê Jesus vir Petrus: Steek jou swaard in die skede. Die beker wat die Vader My gegee het, sal Ek dit dan nie drink nie?

¹² EN die afdeling en die owerste oor duisend en die dienaars van die Jode het Jesus gevange geneem en Hom geboei;

¹³ en hulle het Hom weggelei, eers na Annas; want Hy was die skoonvader van Kájafas wat daardie jaar hoëpriester was.

¹⁴ En dit was Kájafas wat aan die Jode die raad gegee het dat dit voordelig is dat een man vir die volk sterwe.

¹⁵ En Simon Petrus en 'n ander dissipel het Jesus gevolg; en daardie dissipel was met die hoëpriester bekend en het saam met Jesus ingegaan in die binneplaas van die hoëpriester se paleis.

¹⁶ Maar Petrus het buitekant by die deur bly staan. En die ander dissipel wat bekend was met die hoëpriester, het uitgegaan en met die deurwagster gepraat en Petrus ingebring.

¹⁷ Toe sê die diensmeisie, die deurwagster, vir Petrus: Jy is tog nie ook een van die dissipels van hierdie mens nie? Hy sê: Ek is nie.

¹⁸ En die diensknegte en die dienaars het by 'n koolvuur gestaan wat hulle gemaak het — want dit was koud — en hulle het hul warm gemaak. En Petrus het by hulle gestaan en hom warm gemaak.

¹⁹ Die hoëpriester ondervra Jesus toe oor sy dissipels en oor sy leer.

²⁰ Jesus antwoord hom: Ek het ronduit tot die wêreld gespreek; Ek het altyd in die sinagoge geleer en in die tempel waar die Jode van alle kante vergader; en in die geheim het Ek niks gespreek nie.

²¹ Wat ondervra u My? Ondervra hulle wat gehoor het wat Ek tot hulle gespreek het; hulle weet tog wat Ek gesê het.

²² En toe Hy dit sê, het een van die dienaars wat daar staan, Jesus in die aangesig geslaan en gesê: Antwoord U die hoëpriester so?

²³ Jesus antwoord hom: As Ek verkeerd gespreek het, getuig van die verkeerdheid; maar as Ek reg gespreek het, waarom slaan jy My?

²⁴ En Annas het Hom geboei na Kájafas, die hoëpriester, gestuur.

²⁵ En Simon Petrus het hom staan en warm maak. En hulle sê vir hom: Jy is tog nie ook een van sy dissipels nie? Toe ontken hy dit en sê: Ek is nie.

²⁶ Een van die hoëpriester se diensknegte wat familie was van die man wie se oor Petrus afgekap het, sê: Het ek jou nie in die tuin by Hom gesien nie?

²⁷ En Petrus het dit weer ontken; en dadelik het die haan gekraai.

²⁸ TOE neem hulle Jesus van Kájafas na die goewerneur se paleis. En dit was vroeg in die môre; en hulle het self nie in die paleis ingegaan nie, dat hulle hul nie sou verontreinig nie, maar dat hulle die pasga kon eet.

²⁹ En Pilatus het na hulle uitgekom en gesê: Watter beskuldiging bring julle teen hierdie man in?

³⁰ Hulle antwoord en sê vir hom: As Hy geen kwaaddoener was nie, sou ons Hom nie aan u oorgelewer het nie.

³¹ En Pilatus sê vir hulle: Neem julle Hom en oordeel Hom volgens julle wet. En die Jode sê vir hom: Dit is ons nie geoorloof om iemand dood te maak nie —

³² sodat die woord van Jesus vervul sou word wat Hy gesê het om aan te dui hoedanige dood Hy sou sterwe.

³³ Pilatus gaan toe weer in die goewerneur se paleis en roep Jesus en sê vir Hom: Is U die Koning van die Jode?

³⁴ Jesus antwoord hom: Sê u dit uit uself, of het ander u dit van My gesê?

³⁵ Pilatus antwoord: Is ek dan 'n Jood? U volk en die owerpriesters het U aan my oorgelewer. Wat het U gedoen?

³⁶ Jesus antwoord: My koninkryk is nie van hierdie wêreld nie; as my koninkryk van hierdie wêreld was, sou my dienaars geveg het, dat Ek nie aan die Jode oorgelewer word nie. Maar nou is my koninkryk nie van hier nie.

³⁷ Pilatus sê toe vir Hom: Is U dan tog 'n koning? Jesus antwoord: U sê dat Ek 'n koning is. Hiervoor is Ek gebore en hiervoor het Ek in die wêreld gekom, om vir die waarheid te getuig. Elkeen wat uit die waarheid is, luister na my stem.

³⁸ Pilatus sê vir Hom: Wat is waarheid? En toe hy dit gesê het, gaan hy weer uit na die Jode en sê vir hulle: Ek vind geen skuld in Hom nie.

³⁹ Maar julle het 'n gewoonte dat ek vir julle op die pasga iemand moet loslaat; wil julle dan hê dat ek vir julle die Koning van die Jode moet loslaat?

⁴⁰ Toe skreeu hulle almal weer en sê: Nie vir Hom nie, maar Barábbas! En Barábbas was 'n rower.

¹ TOE neem Pilatus dan vir Jesus en laat Hom gésel.

² En die soldate het 'n kroon van dorings gevleg en dit op sy hoof gesit, en 'n purper kleed om Hom gewerp

³ en gesê: Wees gegroet, Koning van die Jode! En hulle het Hom in die aangesig geslaan.

⁴ Pilatus gaan toe weer buitentoe en sê vir hulle: Kyk, ek bring Hom vir julle uit buitentoe, sodat julle kan weet dat ek in Hom geen skuld vind nie.

⁵ En Jesus het uitgekom buitentoe en die doringkroon en die purperkleed gedra. En Pilatus sê vir hulle: Dáár is die mens!

⁶ En toe die owerpriesters en die dienaars Hom sien, skreeu hulle en sê: Kruisig, kruisig Hom! Pilatus sê vir hulle: Neem julle Hom en kruisig Hom, want ek vind geen skuld in Hom nie.

⁷ Die Jode antwoord hom: Ons het 'n wet en volgens ons wet moet Hy sterf, omdat Hy Homself die Seun van God gemaak het.

⁸ En toe Pilatus hierdie woord hoor, het hy nog meer bevrees geword

⁹ en weer in die paleis ingegaan en vir Jesus gesê: Van waar is U? Maar Jesus het hom geen antwoord gegee nie.

¹⁰ En Pilatus sê vir Hom: Praat U nie met my nie? Weet U nie dat ek mag het om U te kruisig en mag het om U los te laat nie?

¹¹ Jesus antwoord: U sou geen mag teen My hê as dit u nie van bo gegee was nie. Daarom het hy wat My aan u oorlewer, groter sonde.

¹² Hierop het Pilatus probeer om Hom los te laat, maar die Jode het geskreeu en gesê: As u Hom loslaat, is u nie die keiser se vriend nie. Elkeen wat homself koning maak, kom in verset teen die keiser.

¹³ En toe Pilatus hierdie woord hoor, het hy Jesus buitentoe gebring en op die regterstoel gaan sit in die plek wat Plaveisel genoem word, en in Hebreeus Gábbata.

¹⁴ En dit was die voorbereiding vir die pasga en omtrent die sesde uur. Toe sê hy vir die Jode: Dáár is julle Koning!

¹⁵ Maar hulle skreeu: Neem weg, neem weg, kruisig Hom! Pilatus sê vir hulle: Moet ek julle Koning kruisig? Die owerpriesters antwoord: Ons het geen koning behalwe die keiser nie.

¹⁶ Toe het hy Hom dan aan hulle oorgegee om gekruisig te word. En hulle het Jesus geneem en Hom weggelei.

¹⁷ EN Hy het sy kruis gedra en uitgegaan na die sogenaamde Hoofskedellek, in Hebreeus Gólgota,

¹⁸ waar hulle Hom gekruisig het en saam met Hom twee ander, een aan elke kant, en Jesus in die middel.

¹⁹ En Pilatus het ook 'n opskrif geskrywe en dit op die kruis gesit; en daar was geskrywe: JESUS, DIE NASARÉNER, DIE KONING VAN DIE JODE.

²⁰ Hierdie opskrif dan het baie van die Jode gelees, omdat die plek waar Jesus gekruisig is, naby die stad was; en dit was geskrywe in Hebreeus en Grieks en Latyn.

²¹ En die owerpriesters van die Jode het vir Pilatus gesê: Moenie skrywe: Die Koning van die Jode nie; maar dat Hy gesê het: Ek is die Koning van die Jode.

²² Pilatus het geantwoord: Wat ek geskryf het, het ek geskrywe.

²³ En toe die soldate Jesus gekruisig het, neem hulle sy klere en maak vier dele, vir elke soldaat 'n deel, en die onderkleed; maar die onderkleed was sonder naat, van bo af in een stuk gewewe.

²⁴ En hulle het vir mekaar gesê: Laat ons dit nie skeur nie, maar laat ons die lot daarvoor werp, wie s'n dit sal wees — sodat die Skrif vervul sou word wat sê: Hulle het my klere onder mekaar verdeel en oor my gewaad het hulle die lot gewerp. Dit het die soldate dan gedoen.

²⁵ En by die kruis van Jesus het gestaan sy moeder en sy moeder se suster, Maria, die vrou van Klopas, en Maria Magdaléna.

²⁶ En toe Jesus sy moeder sien en die dissipel wat Hy liefgehad het, by haar staan, sê Hy vir sy moeder: Vrou, dáár is u seun!

²⁷ Daarop sê Hy vir die dissipel: Dáár is jou moeder! En van daardie uur af het die dissipel haar in sy huis geneem.

²⁸ Hierna, omdat Hy geweet het dat alles al volbring was — sodat die Skrif vervul sou word — het Jesus gesê: Ek het dors!

²⁹ En daar het 'n kan vol asyn gestaan; en hulle het 'n spons met asyn gevul en op 'n hisopstingel gesit en aan sy mond gebring.

³⁰ En toe Jesus die asyn geneem het, sê Hy: Dit is volbring! En Hy het sy hoof gebuig en die gees gegee.

³¹ En dat die liggame nie op die sabbat aan die kruis sou bly nie, aangesien dit die voorbereiding was — want die dag van daardie sabbat was groot — het die Jode Pilatus gevra dat hulle bene gebreek en hulle weggeneem moes word.

³² Die soldate het toe gekom en die bene van die eerste een gebreek en van die ander een wat saam met Hom gekruisig was;

³³ maar toe hulle by Jesus kom en sien dat Hy al dood was, het hulle sy bene nie gebreek nie.

³⁴ Maar een van die soldate het met 'n spies in sy sy gestek, en dadelik het daar bloed en water uitgekom.

³⁵ En hy wat dit gesien het, het dit getuig, en sy getuienis is waaragtig; en hy weet dat hy die waarheid spreek, sodat julle kan glo.

³⁶ Want hierdie dinge het gebeur, dat die Skrif vervul sou word: Geen been van Hom sal gebreek word nie.

³⁷ En weer sê 'n ander Skrif: Hulle sal sien in wie hulle gestek het.

³⁸ EN ná hierdie dinge het Josef van Arimathéa, wat 'n dissipel van Jesus was, maar in die geheim, uit vrees vir die Jode, vir Pilatus gevra of hy die liggaam van Jesus mag wegneem. En Pilatus het dit toegelaat. Hy het toe gegaan en die liggaam van Jesus weggeneem.

³⁹ En Nikodémus, wat die eerste maal in die nag na Jesus gegaan het, het ook gekom met 'n mengsel van mirre en alewee van omtrent honderd pond gewig.

⁴⁰ En hulle het die liggaam van Jesus geneem en dit in doeke toegedraai saam met die speserye, soos die gewoonte van die Jode is om te begrawe.

41 En daar was op die plek waar Hy gekruisig is, 'n tuin, en in die tuin 'n nuwe graf waar nog nooit iemand in neergelê was nie.

42 Daar het hulle Jesus toe neergelê weens die voorbereiding van die Jode, omdat die graf naby was.

Tema: Jesus se Kruisiging en my verlatenheid

Brood vir die Pad

Kies of jy in dié verhouding sal wil vertoef

deur Wilhelm Jordaan

Leopold Scholtz se ontleding (Beeld, 23 Maart) van die verskil tussen wat ons wetenskaplik weet en godsdienstig glo, herinner my aan 'n verruklike liefdesverhouding! Dié tussen Cass Seltzer en Lucinda Mandelbaum in Rebecca Goldstein se roman *36 Arguments for The Existence of God*.

Lucinda reken alles wat is, is bewysbaar volgens die wiskunde (weetkunde?) van 'n zero-somspel. God is nie en pas dus nie in haar "Mandelbaum-ekwilibrium" nie.

Daarteenoor Cass, die "ateïs met 'n siel" wat begryp waarom mense spirituele honger het en waarom geloof in God behou kan word.

Scholtz reken (so ook Cass en Lucinda) dat "natuurwetenskap en die teologie (godsdienste) op fundamenteel verskillende vlakke opereer".

Tog hang hulle saam. Miskien só. Wetenskap en godsdienste kom albei uit menslike impulse. Die een sê: "Kom, ek doen 'n eksperiment", en die ander sê: "Kom ek vertel jou 'n storie."

Wetenskap beskryf die natuurlike wêreld volgens die reëls vir eksperimentering en bewysvoering. Die ouderdom van die aarde is 'n voorbeeld. Gelowiges kan dié reëls én bevindings met oortuiging en verwondering aanvaar as wetenskaplike waarheid wat aangevul of gewysig word soos wat kennis toeneem.

Godsdienste het met ander vrae te doen. Nie byvoorbeeld hoe oud die aarde is nie (dis 'n wetenskapsvraag), maar vrae soos: "Waarom is daar iets pleks van niks? Waarom en waartoe die mens?"

Dit het te doen met soeke na lewensin – 'n menslike impuls net so sterk soos die wetenskaplike begeerte om nóg meer van die natuurlike wêreld te weet. Daarom vertel mense van oudsher stories, byvoorbeeld Hindoe-stories, Bybel-stories, Koran-stories en Talmoed-stories. Om daarmee geloofs- en lewenswaarhede metafories uit te druk. Dis tog onsinnig om te sê: Bewys eers dié verhale én die metafore is waar.

So bekyk, is minstens twee dinge ontoelaatbaar in 'n debat tussen wetenskap en godsdienste:

Eerstens kan jy nie wetenskaplike feite ontken of verdraai en jou geloofsinhoude as 'n beter alternatief aanbied nie. Dis presies wat die kreasioniste, aanhangers van "intelligente ontwerp" en ander godsdienste-fundamentaliste doen. En dit is ewe sinloos om "natuurlike" siektes se ontstaan, verloop en genesing (of sterftes) toe te skryf aan God se wil.

Tweedens is dit verspot om wetenskaplike bewysvoering te wil gebruik om mense se behoefte aan singewing en lewensbetekenis tot onsin te verklaar. Dit kom neer op wetenskap-fundamentalisme.

Hou ons wetenskap en godsdienste op dié manier uitmekaar, is daar geen rede vir konflik nie. Twee eg menslike impulse ("eksperiment" en "storie") bly dan twee ewe verbysterende én lewensvormende hoedanighede van menswees – inderdaad in 'n speelse, verruklike "liefdesverhouding". En dis jou keuse om in dié verhouding te vertoef of nie.

<http://www.beeld.com/Rubrieke/WilhelmJordaan/Kies-of-jy-in-die-verhouding-sal-wil-vertoeef-20130326>

wynandnel@iafrica.com 082 901 5877